

УДК 637: 336.662

Панченко О.М.¹, Мельник О.М.²

¹ канд.економ.наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ФЕУ- 612м НУ «Запорізька політехніка»

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В ЧАСТИНІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У сучасних умовах важливу роль в розвитку економіки відіграють інновації. Важливу роль у здійсненні інноваційної діяльності відіграють основні засоби. Вони є об'єктами обліку, за якими накопичується інформація щодо витрат. Таким чином, розробка обґрунтованих пропозицій щодо формування напрямів вдосконалення обліку основних засобів в частині інноваційної діяльності є важливим завданням для облікової практики.

Інноваційна діяльність – це діяльність, яка спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоспроможних товарів і послуг.

Об'єктом бухгалтерського обліку інноваційної діяльності є сам інноваційний продукт і все те, що стосується процесу його виготовлення, організації впровадження та збуту. З цього випливає, що основні засоби, задіяні у даних процесах, також є об'єктом обліку інноваційної діяльності.

Згідно П(С)БО 7 «Основні засоби», основні засоби – це матеріальні активи, які очікується використовувати як засоби праці строком більше ніж один рік у господарській діяльності, а також для адміністративних і соціально-культурних, побутових цілей.

Основні засоби та пов'язані з ними процеси, будь-якої, в тому числі інноваційної, діяльності мають бути відокремлені за допомогою облікового інструменту – формування робочого плану рахунків.

У Плані рахунків та Інструкції про його застосування для відображення витрат, доходів та результатів інноваційної діяльності не наведено типової кореспонденції рахунків. Виходячи з цього, ми рекомендуємо відокремити в робочому плані рахунків витрати від використання основних засобів, що пов'язані з основним виробництвом від використання основних засобів в частині інноваційної діяльності.

Вважаємо, що недоцільно відокремлювати основну діяльність від інноваційної шляхом введення субрахунків для господарських засобів або їх джерел утворення. Такий спосіб перевантажує обліковий процес.

Найкращим рішенням, на нашу думку, є формування робочого плану рахунків на засадах відокремлення центрів відповідальності за доходами та витратами інноваційної діяльності від інших видів діяльності з урахуванням специфіки інноваційного циклу окремо взятого підприємства. На внутрішньому рівні це посилить контроль та аналітичність отриманих даних..

Вважаємо за доцільне здійснювати відокремлення в обліку видів витрат від основних засобів в частині інноваційної діяльності за допомогою кодуювання в системі управлінських субрахунків. Для здійснення обліку витрат пропонуємо до рахунків класу 8 «Витрати за елементами» відкривати управлінські рахунки третього, четвертого і так далі порядку.

Розглянемо умовну ситуацію обліку на машинобудівному підприємстві на прикладі списання амортизації основного засобу інноваційної діяльності, випробувального стенду “А”, що брав участь у виробництві інноваційного зразка - двигуна “Б”. Позначимо основний виробничий цех кодом 1, а цех № 5, що займається виробництвом дослідного зразка – кодом 5. Таким чином, амортизація основних засобів, що направлені на виробництво інноваційних продуктів, буде мати субрахунок 831.5. Сам інноваційний продукт “Б” позначимо кодом 10, витрати основного засобу «А» визначимо кодом 25, тоді елемент матеріальних витрат за кодом 831.5.10.25 буде означати «витрати на амортизацію основного засобу «А» для виробництва дослідного зразка «Б».

Отже, на прикладі списання амортизації, облік витрат від використання основних засобів в інноваційній діяльності за допомогою запропонованого підходу буде виглядати наступним чином (табл.1):

Таблиця 1 - Облік витрат від використання основних засобів в частині інноваційної діяльності

№	Зміст господарської операції	Д-т	К-т
1	Нараховано амортизацію на випробувальний стенд “А” загальновиробничого призначення для виробництва інноваційного зразка - двигуна - “Б”.	831.5.10.25	131
2	Списано амортизацію, нараховану на випробувальний стенд, що використовується для виробництва інноваційного зразка, на загальновиробничі витрати.	91	831.5.10.25

Отже, для відокремлення в обліку інноваційної діяльності від інших видів діяльності, слід розробити робочий план рахунків на засадах відокремлення центрів відповідальності за доходами та витратами інноваційної діяльності.

ності від інших видів діяльності. Для запобігання перевантаження системи аналітичного обліку, здійснювати відокремлення рекомендуємо за допомогою кодування в системі управлінських субрахунків.